

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΟΝΟΪΟ

ΑΛΗΘΕΙΕΣ, ΨΕΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΙΑ «ΠΡΟΦΗΤΙΚΗ» ΣΠΙΘΑ

Τα δοκίμια που γράφτηκαν εν μέσω πανδημίας και προσπαθούν να δώσουν απαντήσεις τόσο στα διλήμματα που γεννήθηκαν με την εξάπλωση του ιού όσο και στα ερωτήματα για τη μετά Covid εποχή.

ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΓΕΡΑΙΟΥΔΑΚΗ
ageraioudakis@ethnos.gr

Ο ΚΟΡΟΝΟΪΟΣ στέρπησε τη ζωή σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους παγκοσμίως, τρώμαξε την πλειονότητα των πολιτών και «ανάγκασε» τις κυβερνήσεις να πάρουν έκτακτα μέτρα για να περιορίσουν την πανδημία. Την ίδια ώρα, όμως, αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για τους συγγραφείς, οι οποίοι έγραψαν βιβλία βασισμένα στον φονικό ιό. Ο Πάολο Τζορντάνο ξεκίνησε το νέο του βιβλίο «Περί μετάδοσης. Επιστήμη, άνθρωπος και κοινωνία στην εποχή της πανδημίας» (εκδ. Πατάκη) στη Ρώμη στις αρχές Μαρτίου.

Ο πολυβραβευμένος Ιταλός συγγραφέας χρησιμοποίησε το λογοτεχνικό του ταλέντο και το επιστημονικό του υπόβαθρο για να αναλύσει με απλό και συμπονετικό τρόπο την πανδημία του 2020 και οποιαδήποτε άλλη μας περιμένει στο μέλλον. «Η κατάσταση υπερβαίνει ταυτότητες και πολιτισμούς» γράφει. «Η επιδημία καταδεικνύει πως στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο είμαστε όλοι συνδεδεμένοι, αλληλοεξαρτώμενοι και αδιαχώριστοι ο ένας από τον άλλον». Ο Πάολο Τζορντάνο δεν κάνει προφητείες, ούτε δίνει μαθήματα. Κι όμως, ο αναγνώστης μαθαίνει πολλά, μερικά από τα οποία ίσως δεν είχε αντιμετωπίσει ποτέ: Το δίλημμα της καραντίνας, τον κίνδυνο της μοιρολατρίας, την επίρριψη ευθυνών στη μοιραία κινεζική αγορά, τις εύκολες προφη-

τείες, την ιερότητα της αλήθειας στην επιστήμη και την ακόμα μεγαλύτερη ιερότητα της αμφιβολίας, τις προφανείς πλάνες, όλα όσα ίσως τον κάνουν να πει «μετά» ότι δεν πήγε τελείως χαμένος όλος αυτός ο πόνος.

Το βιβλίο του Ξενοφώντα Κοντιάδη «Πανδημία, βιοπολιτικά και δικαιώματα - Ο κόσμος μετά τον Covid-19» (εκδ. Καστανιώτη) ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε την περίοδο του εγκλεισμού. Πρόκειται για ένα άκρως επίκαιρο έργο που εμπεριέχει και βιοματικά στοιχεία, ακριβώς τη στιγμή που εκδηλώθηκαν, όπως ο φόβος, η ανασφάλεια, η αγωνία για την πορεία των πραγμάτων, αλλά και η περιέργεια, η επιθυμία κατανόησης όσων καινοφανών συμβαίνουν.

Παράλληλα, ο γιατρός και συγγραφέας δρ Χαράλαμπος Γκούβας ανέλαβε το ρίσκο να μας απαλλάξει από τη θανατοφοβία και τη σύγχυση. Μέσα από το βιβλίο του «Πανδημία κορωνοϊού - Αλήθειες, ψεύδη και λάθη» (εκδ. Κάκτος) υπογραμμίζει ότι πρέπει να μάθουμε να ζούμε αναγκαστικά παρέα με τα μικρόβια και ότι ο ανθρώπινος πολιτισμός πιο πολύ κινδυνεύει από την ανθρώπινη βλακεία παρά από τους κορωνοϊούς.

Η πανδημία έφερε με σαφή τρόπο στο προσκήνιο πολλές αντιφάσεις και μαζί ένα ερώτημα: «Τι είδους κόσμο θέλουμε;». Το βιβλίο του Βασίλη Μπνακάκη «Μετά την πανδημία της Covid-19. Τι είδους κόσμο θέλουμε;» (εκδ. ΚΨΜ) είναι μια επίκαιρη και αποκαλυπτική μελέτη. Μια ριζοσπαστική ματιά στις μεγάλες αντιφάσεις και στα μεγάλα ερωτήματα που ανέδειξε η πανδημία. ●

ΝΙΚΟΣ Ζ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ

Μια παγκόσμια κρίση είναι αρκετή για να ξεγυμνώσει τους ηγέτες μας

ΟΤΑΝ ΠΡΙΝ από ενάμιση χρόνο ο Νίκος Ζ. Κομνηνός έγραφε τις τελευταίες σελίδες της «Σπίθας», ο κορονοϊός δεν είχε ακόμα εμφανιστεί και οι ζωές μας δεν είχαν αλλάξει. Στόχος του συγγραφέα από την αρχή ήταν να γράψει ένα τεχνολογικό θρίλερ με οικολογικές ανησυχίες, προειδοποιώντας για τους μείζονες κινδύνους των καιρών μας, όπως η καταστροφή του περιβάλλοντος και η ασύμμετρη πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες. Η πανδημία στη «Σπίθα» είναι μέρος του μυθιστορήματος, ένα άρρηκτο κομμάτι της ιστορίας, η οποία με κινηματογραφικούς ρυθμούς ξεδιπλώνεται για να μας προβληματίσει, όχι μόνο για αυτά που τελικά ήδη συμβαίνουν, αλλά για όλα εκείνα που θα συμβούν στο εγγύς μέλλον. Σε ερώτηση που του κάναμε τι θεωρεί ότι έπαιξε σημαντικό ρόλο και η Ελλάδα δεν έγινε Ιταλία ή κάποια άλλη χώρα με πολλά κρούσματα, ο συγγραφέας απάντησε: «Όπως περιγράφω και στο πρώτο κεφαλαίο της “Σπίθας”, μια παγκόσμια κρίση του μεγέθους της πανδημίας του κορονοϊού είναι αρκετή για να ξεγυμνώσει τους ηγέτες μας. Οσο πιο μεγάλο το κενό ηγεσίας (π.χ. Τραμπ, Τζόνσον, Μπολσονάρο) τόσο μεγαλύτερο το πλήγμα. Στην Ελλάδα, ο κόσμος την ηγεσία την αναγνώρισε στο πρόσωπο του καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα. Γιατί ο κ. Τσιόδρας, χωρίς να διαθέτει κάποιο ιδιαίτερο επικοινωνιακό χάρισμα, επέδειξε αδιαμφισβήτητες ηγετικές ικανότητες. Δεν κόμπιασε ποθενά. Υποστήριξε ανυπόκριτα την αλήθεια. Εργάστηκε σκληρά και κατάφερε μετρήσιμα, χειροπιαστά αποτελέσματα. Αυτός έπεισε τον κόσμο να θυσιάσει την καθημερινότητά του. Να ξεβουλευτεί. Καθόλου εύκολο εγχείρημα, για την αναρχική προδιάθεση του λαού μας. Και όταν από νωρίς άρχισε να διαφαίνεται πως τα πράγματα πήγαιναν καλά, όλοι άρχισαν να αισθάνονται μια εθνική υπερφάνεια. Η ομάδα κέρδιζε το παιχνίδι. Ένα συναίσθημα που είχα πολλά χρόνια να νιώσω γύρω μου».

Γιατί πιστεύετε ότι οι θεωρίες συνωμοσίας ευδοκίμούν σχετικά με τον κορονοϊό και γιατί είναι τόσο ελκυστικές σε μερικούς ανθρώπους;

Δεν είναι πρωτόγνωρο σε περιόδους κρίσης, όπως αυτή που βιώνουμε σήμερα, όπου ο κόσμος φαντάζει ακατανόητος, τρομακτικός και απειλητικός, οι άνθρωποι να καταφεύγουν σε συνωμοσιολογικά αφηγήματα. Οι άνθρωποι κάνουν την αυτοπεποίθησή τους, καθώς διαρρηγνύονται η κανονικότητα και η συνέχεια της κοινωνικής ζωής. Τα απλοϊκά αφηγήματα των θεωριών συνωμοσίας καθιστούν τα γεγονότα ευανάγνωστα, ενώ ταυτόχρονα μεταθέτουν την οποιαδήποτε ευθύνη σε κάποιους αόρατους τρίτους. Κατά παρόμοιο τρόπο, οι σκεπτικιστές της κλιματικής αλλαγής, πεπεισμένοι ότι η Γη δεν υπερθερ-

μαίνεται, ισχυρίζονται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που την επιβεβαιώνουν είναι ψευδή κατασκευάσματα της επιστημονικής κοινότητας. Προεκτάσεις αυτής της αντίληψης είναι πως όλο αυτό είναι κάποιο νέο παιχνίδι κερδοφορίας. Ενδεικτική η ανελέητη επίθεση που υπέστη η Γκρέτα Τούνμπεργκ. Προσωπικά απαντώ διά του Δαρβίνου, όταν το 1871 διατύπωνε την άποψη πως «η άγνοια συχνά παράγει αυτοπεποίθηση παρά γνώση».

Πώς σχολιάζετε τους χειρισμούς της κυβέρνησης αναφορικά με τα μέτρα στήριξης που πήρε για τον Πολιτισμό;

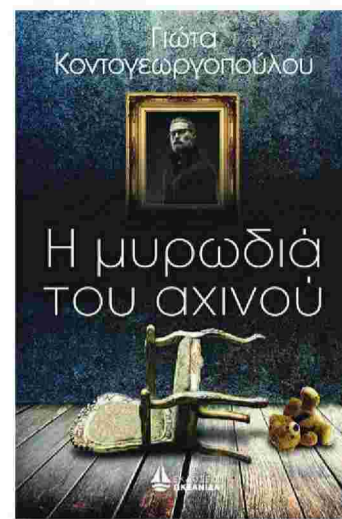
Βρίσκω τις κινήσεις του υπουργείου Πολιτισμού ασύντακτες, πρόχειρες και σπασμωδικές. Ο πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας της χώρας υπέστη βαρύ πλήγμα. Ήταν από τους πρώτους που σταμάτησε και, καθώς φαίνεται, θα είναι από τους τελευταίους που θα επαναλειτουργήσει. Μάλιστα, πιθανότατα αυτό να γίνει με τέτοιους όρους, που να μην είναι βιώσιμοι. Οι καλλιτέχνες δεν πρέπει να αποδεχθούν τον ρόλο των «ορφανών της πανδημίας», ούτε να επαναπαυτούν στα χαρτζιλίκια του κράτους.

Ποιο ήταν το πρώτο πράγμα που κάνατε όταν μας ανακοίνωσαν ότι μπορούμε πάλι να κυκλοφορήσουμε στους δρόμους ελεύθερα;

Πήγα τις κόρες μου, την Ελλη και τη Μαρίνα, να δουν τη γιαγιά τους. Αν και η συνάντηση δεν ήταν τίποτα περισσότερο από έναν απλό περίπατο, με την απαραίτητη στάση για παγωτό, παρ' όλες τις προφυλάξεις και τις αποστάσεις, ήταν ένα μοναδικό απόγευμα ψυχολογικής ανάτασης για όλους μας. ●

PROMITHEASD@YAHOO.GR

ΓΙΩΤΑ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

Οι μάχες δύο οικογενειών στη «Μυρωδιά του αχινού»

Το πρώτο μυθιστόρημα της δημοσιογράφου, θεατρικής συγγραφέως και στιχουργού Γιώτας Κοντογεωργοπούλου, «Η μυρωδιά του αχινού», κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ωκεανίδα. Δύο οικογένειες καλούνται να ξεκαθαρίσουν λογαριασμούς του παρελθόντος, την ώρα που η Ελλάδα προσπαθεί να βρει την ταυτότητά της με φόντο το δημοψήφισμα του 2015: «Τρία χρόνια από την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα και λίγους μήνες μετά τον καταστροφικό σεισμό που ισοπέδωσε το Ληξούρι, η οικογένεια Διακάτου φτάνει στο λιμάνι της Πάτρας. Η φιλοξενία της από τον σταφιδέμπορο Φωκιάνα Παπαπάνο σηματοδοτεί την έναρξη μιας περιπέτειας που θα διαρκέσει έως το 2015 και τις ημέρες του δημοψηφίσματος, οπότε και οι τελευταίοι απόγονοι των δύο οικογενειών θα κληθούν να ξετυλίξουν το νήμα του μυστηρίου που περιέπλεξε τις ζωές τους, την ίδια ώρα που η χώρα αναζητά τη νέα ταυτότητά της μέσα από τις συγκρούσεις ενός μικρού εμφυλίου». Η Γιώτα Κοντογεωργοπούλου γεννήθηκε στην Πάτρα. Σπούδασε Ιστορία-Αρχαιολογία στα Ιωάννινα και Δημοσιογραφία στην Αθήνα. Εργάζεται ως δημοσιογράφος και έχει συνεργαστεί με εφημερίδες, περιοδικά, τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Έχει γράψει κείμενα και στίχους τραγουδιών για δέκα θεατρικές και μουσικές παραστάσεις (ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, Πάτρα - Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, Θέατρο Ιθάκης, ανεξάρτητες παραγωγές). Η «Μυρωδιά του αχινού» αποτελεί το ντεμπούτο της στη λογοτεχνία.

